

عنوان مقاله:

بهبود نظام های بهره برداری در زیر شبکه های آبیاری

محل انتشار:

دومین همایش ملی مدیریت شبکه های آبیاری و زهکشی (سال: 1387)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسنده:

علیرضا نیک بخت شهبازی - دانشجوی دکتری هیدرولوژی و منابع آب دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تح

خلاصه مقاله:

در اراضی کشاورزی تحت پوشش شبکه های آبیاری انواع مالکیت های مختلف وجود دارد. برخی اراضی متعلق به منابع طبیعی است، اراضی وقفی، اراضی تحت اختیار هیئت های واگذاری زمین، اراضی شرکت های کشت و صنعت، اراضی مشاع و بالاخره اراضی مالکان خصوصی و دولتی سایر انواع مالکیت را نشان می دهد بنابراین زمین های کشاورزی از نظر مالکیت شکل متجانسی ندارند. این امر باعث شده تا آثار منفی در مدیریت آبیاری بوجود آید. یعنی برنامه فراگیر و هماهنگ در مورد آبیاری اراضی به سختی می تواند اعمال شود. از سوی دیگر تنوع در اندازه های مالکیت مانعی برای یکپارچه سازی زمین ها و یکجا کشتی است که سیاست های لازم برای بهبود راندمان آبیاری و تولید در کشاورزی است. از مشکلات اساسی در شبکه های آبیاری و زهکشی و تشکل های بهره برداری زیر حوضه ها عدم رعایت الگوی کشت و تناوب زراعی به طور هماهنگ و مناسب است. در شبکه های آبیاری مدرن و واحدهای آبیاری تحت پوشش آنها با وجود تاسیسات احداثی نسبتا مدرن متاسفانه علاقه مندی بهره برداران با استفاده از روش های سنتی و با معیارهای قبلی قابل توجه است و در حالی که شاخص ها و ملاک های بهره برداری می بایست کاملا تغییر نموده و با شرایط جدید هماهنگ گردد ولی بهره برداری سنتی از شبکه های آبیاری مدرن موجب زیان های قابل توجهی در سطح واحد های آبیاری شده است. البته اگر کشاورزان آب بر در تشکل های سازمان یابند با سهولت بیشتری می توان کشاورزان را به رعایت الگوی کشت مناسب منطقه ملزم نمود و در صورت عدم رعایت آن اهرم های اجرای سیاست های انگیزشی و تنبیهی مالی و فنی را برای متخلفین در نظر گرفت. بهره بردارانی که از شبکه های مدرن آبیاری استفاده می کنند در نحوه تحویل و توزیع آب اغلب با مدیریت شبکه های آبیاری مسائلی دارند از جمله تخصیص آب مورد نیاز با نیاز آبی محصولات هماهنگی ندارد و یا بدون توجه به زمان نیاز آبی محصولات زراعی زیرکشت از طریق باز کردن دریچه ها صورت می گیرد. ایجاد تشکل های آب بران می تواند این معضل را بتدریج برطرف نموده و مشکلات فراراه آبیاری به موقع و میزان مورد نیاز را با مدیریت مناسب تشکل های بهره برداران سامان بخشد. وسعت دایره اعمال مدیریت در تشکل های آب بران در آینده می تواند تجربه مدیریت در سطوح بالاتر بهره برداری از تاسیسات را برای بهره برداران کشاورز امکانپذیر سازد و می تواند تا مدیریت تاسیسات اصلی یعنی سدها نیز ادامه یابد. ساختار تشکیلاتی تشکل های کشاورزان آب بر باید به گونه ای تنظیم شود که نقش مدیریت در اداره تشکیلات دارای انگیزه کافی بوده و ضمنا قادر به انجام وظایف باشد.

کلمات کلیدی:

شبکه های آبیاری، مدیریت در تشکل های آب بران، تشکل های بهره برداران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/60236>

